

βράκα

Δευτέρα, 10 Σεπτεμβρίου 2012

5:59 μμ

Σημασία:

βλ. και την Ναυτική [Βράκα](#) στο Καράβι (ΑΣ5)

Συνώνυμα

Βρακι
Κυλόττα
Παντελονι
Περισκελίσ
Αναξυρίς

Εγκυκλοπαιδικά:

Οι Ρωμαίοι με το όνομα BRACHÆ χαρακτηριζαν ένα είδος περισκελίδων caizoni των στενών και πολύχρωμων, που χρησιμοποιούσαν ανατολικοί λαοί και οι σκανδιναβικοί και Γερμανοί. Αυτό το φόρεμα ήταν δικαίως περιφρονημένο από τους Ρωμαίους, που προτιμούσαν την περήφανη μεγαλοπρεπή **τόγα** ή τήβενο τους.

Παράγωγα

σώβρακο.

Μπενεβρέκι(ισως μπενεβράκι) ή **σιαγιάνι** είδος βράκας από ύφασμα μάλλινο (δίμυτο) σε χρώμα μαύρο, υφασμένο στον αργαλειό του σπιτιού. Φαρδύ με σέλα που κρέμονταν αρκετά στο πίσω μέρος. Δύο βαθιές τσέπες στα πλάγια, ίδιο μπρος πίσω με μάκρος ως τα παπούτσια. Δένονταν στη μέση με μια λουρίδα από ύφασμα, περασμένη εσωτερικά που με το σφίξιμο σχημάτιζε σούρα.

Παλιοχωρι Χαλκιδικης <http://paleohori-halkidiki.blogspot.gr/2008/05/blog-post_1397.html>

Σαράβαλλα^{492.148} [152]

ή σαραβάρα ή σαραπάραι : **το σαλβάρι**
σαράbāρα, τά, loose trousers worn by Scythians

Antiphanes Comic., *Fragmenta (Kock)*. {0410.001} close

(201.) σαράβαρα καὶ χιτῶνας πάντες ἐνδεδυκότες.

Aramaic **sarbālin**, LXX, Thd.Da.3.27 (cf. 21).
(Prob. Persian **shalvâr** or **shulvâr** (**braccae**))

Ο Φώτιος στο λεξικόν του :

Σαράβαρα: ἐσθῆς Περσική· ἔνιοι δὲ λέγουσι βρακία.

Τα σημερινά **σαλβάρια** (πβλ. Επων. Σαλβαράς)

χαλαρά περσικά παντελονια.

Όμως η αρχική λεξη σαράβαλο χρησιμοποιείται για κάθε τι το χαλαρό και πεπαλαιωμένο.

Σαραβαλάκι = παλιο μικρο αυτοκίνητο. Συν. **Σαραβαλία**

Αναφορές

Οι εν αιχμαλωσία τρεις παιδες εν καμινω στην Βαβυλώνα φαίνεται ότι εξ αναγκης φορούσαν σαλβάρια, τα οποία σεβασθηκε ο Υψιστος και

δεν τα εκαψε. Το αντιθετο λεγεται "φωτια στα μπατζάκια μας".

Septuaginta, Daniel (translatio Graeca). {0527.056} close

αὐτοὺς ἐξ ὀνόματος **Σεδραχ, Μισαχ, Αβδοναγω** οἱ παῖδες τοῦ θεοῦ τῶν θεῶν τοῦ ὑψίστου, ἐξέλθετε ἐκ τοῦ πυρός. οὕτως οὖν ἐξήλθον οἱ ἄνδρες ἐκ μέσου τοῦ πυρός. (94.) καὶ συνήχθησαν οἱ ὕπατοι, τοπάρχαι καὶ ἀρχιπατριῶται καὶ οἱ φίλοι τοῦ βασιλέως καὶ ἐθεώρουν τοὺς ἀνθρώπους ἐκείνους, ὅτι οὐχ ἦγατο τὸ πῦρ τοῦ σώματος αὐτῶν, καὶ αἱ τρίχες αὐτῶν οὐ κατεκάησαν καὶ **τὰ σαραβαρα** αὐτῶν οὐκ ἠλλοιώθησαν, οὐδὲ ὀσμὴ τοῦ πυρός ἦν ἐν αὐτοῖς. (95.) ὑπολαβὼν δὲ Ναβουχοδονοσορ ὁ βασιλεὺς εἶπεν Εὐλογητὸς κύριος ὁ θεὸς τοῦ Σεδραχ, Μισαχ, Αβδοναγω, ὃς ἀπέστειλε τὸν ἄγγελον αὐτοῦ καὶ ἔσωσε τοὺς παῖδας αὐτοῦ τοὺς ἐλπίσαντας ἐπ' αὐτόν, τὴν γὰρ προσταγὴν τοῦ βασιλέως ἠθέτησαν καὶ παρέδωκαν τὰ (5)

Σχολιο

Επειδη salvare στα λατινικα και τα ιταλικα σημαίνει σωζω και η ναυτική βρακα γινοταν σωσιβιο γιατι ηταν αδιαβροχη και φουσκωνε. Πιθανο και το σαλβάρι να πηρε το το ονομα του ή να παραλλάχθηκε με βάση το ρήμα salvare.

Ετσι μπορει να εξηγηθει και η μετατροπη του σαραβαρα σε σαλβάρα ή σαλβάρι.

Ετυμολογία:

ράκος [ρήγγυμι, μέλλ. ρήζω, αόρ. ε-ράγ-ην (γ>κ)]-
ξεσχισμένο ρούχο. **ράκινος, ράκιον, ρακίς, ρακόεις, ρακώδης, ρακόω, ράκωμα, ράκωσις, ρακοδύτης (δύω), ρακάμφιος (άμφιον), ρακένδυτος (ενδύω), ρακενδύτης, ρακέτα, βράκος, βράκα, βρακάκι, βρακάς, βρακού, βρακάτος, βρακί βρακο-, βρακώνω, βρακωτός, ξεβρακώνω (ξε-), ξεβρακωμένος, ξεβράκωτος, ρούχο (α>ου, γ>χ), ρούχον, ρουχάλακι, ρουχικό, ρουχισμός, ρουχολόι, ράσο (κ>σ), ρασοφόρος.**

Βράκος = ράκος^{9376.44} [56]

Βράκαι = αναφέρονται ως βρακια στον Διοδωρο τον Σικελιώτη*.

Λεξη γερμανική ή Γαλατική στα Σκανδικαικα

(πρβλ. με το Βαλλώνικο . Brâie = λωρίδα υφάσματος, φασκιά, γυρω από την κοιλιά)

βράκαι : « braies » portées par les Gaulois avec les dérivés n. pl., **βράκια, βρακάριος** « tailleur de braies », etc. (pap., inscr. tardives, D.S.). Mot gaulois passé en latin dans *brācae*, etc.

9314.192 [206]

Ομορριζα

Βράκανα: Κατά τον Ησύχιο τα άγρια λάχανα. Απαντά και στον Φερεκράτη και στον Λουκιανό.

Ομοηχα

Βρακεῖν : συνιέναι (Ησύχιος); Βράξαι, συλλαβεῖν, δακεῖν, καταπιεῖν (Hsch.), επισης

ο Ησύχιος ερμηνευοντας το δυσβράκανον το αναφέρει ως δυσχερές, βράκανα γαρ τά άγρια λάχανα, εστι δέ δύσπλυτα. Λέγει οϋν Κρατίνος (fr. 404) δυσκατάνόητον οίονεί τ δυσνόητον Η αρχική σημασία του Βρακεῖν ηταν αλωω, καταλαμβάνω. Ισως το ru essayer de rapprocher βράπτειν * πληθύ-νειν, βαρύνειν (Hsch.); βράκετον * δρέπανον, κλαδευτήριον * οτ δέ πλήθος (Hsch.). Il y a d'autre part des termes de structure et de sens voisins avec une labiate a la fin du theme : βράψαι * συλλαβεῖν, άναλώσαι, κρύψαι, θηρεϋσαι (Hsch.) et aussi βράπτειν * έσθίειν, κρύπτειν, άφανίζειν, τω στόματι έλκειν ή στενάζειν; ces themes peuvent avoir subi l'influence de μάρπτειν. On a d'autre part voulu tirer μάρπτειν du theme de βρακεῖν en admettant l'assimilation de κ en π par le μ- initial (Schwyzer, Gr. Gr. 1,302), voir μάρπτω. Cf. encore βρόξαι.

Et.: On a rapproche depuis longtemps skr. τη^εά^ι « toucher, saisir », ce qui n'est qu'une possibilite. Voir encore la bibliographie chez Frisk et Pokorny 739. ^{9314.192}[206]

Ξενόγλωσσα

Ιταλικά brache

brache prov. braya; a. fr. braies, mod. braye; sp. e port. bragas: dal lat. BRACÆ e più tardi BRAGÆ (che ha riscontro nel gr. BRÁKAI di Diodoro Siculo e BRAKIA): voce germanica o gallica che ritrovasi nell'ant. scand. BRÔK (sved. BRÔK, dan. BRÔG); ang. sass. BRÔC (ingl. BREECHES); frisone BRÔK, (oland. BROEK); a. a. ted. PRUOH (med. BRUOCH); ed anche nel celto: a. gael BRIOGAIS, mod. BRIGIS; bass. bret. BRAGEZ che valgono lo stesso [cfr. vall. brâie fascia che passa attorno al ventre]. — I Romani con questo nome designavano una specie di calzoni stretti e variopinti in uso presso le nazioni orientali, ed altri larghi e comodi usati dai popoli nordici e specialmente dai Germani. Questo vestiario era a ragione sprezzato dai Romani, superbj della loro toga maestosa. Oggi vale in genere Calzoni, ed anche Mutande.

Deriv. Bracalòne; Bracàre (?); Brachéssa; Brachétta; Brachière; Bracóne.

Αγγλικά Breeches

Γαλλικά culotte

Εικόνες:

Αμαζών με βρακιά από αττικό αλαβαστρο του 470 πχ.

Κοντοβράκι

Δ ΒΙΤΡΟ ΤΟΥ 13ου αι. που δείχνει έναν άντρα που έχει βγάλει την πουκαμιά του και δουλεύει με το κοντοβράκι. Οι χωρικοί ακόμα φορούσαν φαρδιά κοντοβράκια.

Αβράκωτος ή ξεβράκωτος (sans-culotte) του 1789

Βρακωμένος αριστοκράτης του 1789

Φράσεις:

Με τά βρακιά λυμένα

Κατελήφθημεν απροετοίμαστοι. Εξ απήνης .

Κατεβάσαμε τα βρακία μας

Υποχωρήσαμε μεχρις εξευτελιστικού σημείου

Δεν εχει βρακί να βάλει

Βρισκεται στην εσχάτη ενδεια. Είναι πού φτωχός.

Ξεβράκωτος

Χαρακτηρισμος των προλετάρων της Τριτης Τάξης στην Γαλλικη Επανάσταση.

Φορούσαν παντελονια αντι για μεταξωτά βρακιά, τις κυλόττες των ευγενών.

Παροιμίες:

Εδω **βρακί** δεν έχουμε λουλούδι για το πέτο μας [γυρεύουμε]

Τρελός **βρακί** εφορεσε κι ολημερνις το έχεζε.

Άδουλος δουλειά δεν έχει, το **βρακί** του λύνει-δένει^{207.317}

Για το πείσμα της γυναίκας του έκαψε την **βράκα** του*³⁹¹

Δέσε γέρο το **βρακί** σου, **τι** ** ο,τι δει η γριά το θέλει¹³²²

Τα μεταξωτά **βρακιά** θέλουν επιδέξιους κώλους.

-
- * Αναφέρεται σε κάποιο άγνωστο περιστατικό. Υπάρχει και άλλη με το ίδιο νόημα και με σαφέστερα αίτια: Θύμωσε ο Αγάς και εκοψε τον πούτσο του. Αιτιο: τον απατούσε η γυναίκα του! Η παροιμία λέγεται για ανθρώπους που από τον θυμό τους βλάπτουν τα ίδια συμφέροντα.
 - * Τι: Εδώ αντι του γιατί ο,τι δει το θέλει

Παραδείγματα:

Η θεια μου η Αμερσούδα
τρια βρακιά φορεί
ως που να λυσει το 'να
τα αλλα τα δυό κατρεί.*

Λεσβου

*) Συχνη αποβολη φωνηεντων από τους Λέσβιους. πβλ. τι θελς, Σ' εντσαν, μ' εντσαν , τσ' εντσαν τσ' αλλ.
Ανάλογο και στη Λάρισα της Θεσσαλίας.
εδώ κατρεί = κατουρεί.

http://youtu.be/k-03a_84kVg

Ποίηση

ΣΤ46 – Μωρέ κοπέλι κρητικό
ειντά 'χεις μες στη βράκα;
– Δυο βολαράκια ζάχαρη
και μια μπουκάλα ράκα.

2012.125

Βιβλιογραφία

[ΚΛΙΚ ΣΤΟ ΣΥΝΔΕΣΜΟ](#)

όταν ο αναγνώστης γνωρίζει τον αριθμό ενός βιβλίου μπορεί να βρεΐ τα πλήρη στοιχεία του. Ο κατάλογος της βιβλιογραφίας είναι κατά αυξοντα αριθμό βιβλίου σέ μορφή PDF

Με CTRL+F μπορείτε να αναζητήσετε το αριθμό, το συγγραφέα, έκδοτη, έτος έκδοσης επιλέξατε NEXT για το επόμενο βιβλίο πού ικανοποιεί το κριτήριο αναζήτησης

2012

Τίτλος: Νεοελληνικα λαικα ναναρισματα και ταχταρισματα.

Συγγραφέας: ΓΙΑΝΝΑ ΣΕΡΓΗ

Εκδότης:ΦΙΛΙΠΠΟΤΗΣ

Έτος:2000

Copyright© 2012 by Aris Stougiannidis